

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

768

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het uitsteken van ogen bij levende vrouwelijke garnalen* (ingezonden 7 oktober 2022).

Antwoord van Minister **Adema** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 17 november 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 547.

Vraag 1

Bent u bekend met de aflevering van Keuringsdienst van waarde over de kweekgarnaal?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat was uw reactie op de beelden waarop te zien is dat bij levende vrouwelijke garnalen een oog wordt uitgestoken om de reproductie te stimuleren?

Antwoord 2

Dit is geen aangenaam beeld.

Vraag 3

Klopt het dat garnalen met uitgestoken ogen gedesoriënteerd raken en ernstig leed van de ingreep ondervinden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het afsnijden van een oogsteeltje bij vrouwelijke garnalen heeft consequenties voor het biologisch functioneren van deze dieren. Het zou kunnen dat deze ingreep het dieptezicht en oriëntatie-vermogen van de dieren beperkt. In die zin ondervinden garnalen dus nadeel van de betreffende ingreep. Over eventuele bijkomende consequenties van deze ingreep is nog weinig bekend.

¹ Keuringsdienst van waarde, 6 oktober 2022, «Kweekgarnaal» (https://www.npo3.nl/keuringsdienst-van-waarde/06-10-2022/KN_1729784).

Vraag 4

Onderschrijft u de wetenschappelijke inzichten dat kreeftachtigen (crustaceae), waar garnalen onder vallen, bewustzijn hebben en pijn kunnen voelen, zoals het rapport van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) over de «Risico's voor mens, dier en natuur in de visketen» stelt? Zo nee, waarom niet?²

Antwoord 4

Het onderzoek naar en de kennis over het welzijnsvermogen en de pijnbeleving bij schaaldieren (crustaceae) is nog beperkt. Er zijn aanwijzingen dat bepaalde schaaldieren een vorm van bewustzijn hebben en pijn kunnen ervaren, al is de wetenschappelijke onderbouwing hiervoor nog beperkt. Specifiek voor garnalen is deze kennis ook nog niet beschikbaar. Hier wordt ook in het rapport van de NVWA aan gerefereerd.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het uitsteken van de ogen van levende garnalen een buitengewoon barbaarse en dieronvriendelijke praktijk is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u ondernemen om deze praktijk te stoppen?

Antwoord 5

De emotie van het zien van deze praktijk deel ik. Het afknippen van oogsteeltjes speelt zich af in aquacultuurinstellingen waar garnalen voor consumptie worden gekweekt. In Nederland worden geen garnalen voor consumptie gekweekt. Ik ga daarom op dit moment geen stappen ondernemen om deze techniek te stoppen.

Vraag 6

Klopt het dat garnalen minder lang leven als gevolg van het wegbranden of het uitsteken van het oogsteeltje dat de hormonen regelt?

Antwoord 6

Deze informatie is mij niet bekend. De wetenschappelijke kennis over de consequenties van deze praktijk bij vrouwelijke garnalen is namelijk nog summier.

Vraag 7

Hoe is dierenwelzijn, en met name het wetenschappelijke inzicht dat aantoont dat kreeftachtigen bewustzijn hebben en pijn kunnen voelen, meegenomen in de Mededeling Strategische richtsnoeren EU-aquacultuur? Indien deze inzichten niet zijn meegenomen, bent u bereid om in Europa te pleiten voor het recht doen aan deze inzichten? Zo nee, waarom niet?³

Antwoord 7

De Mededeling Strategische richtsnoeren EU-aquacultuur biedt een gemeenschappelijke visie voor de verdere ontwikkeling van de aquacultuursector in de EU voor de periode 2021–2030. Dierenwelzijn is één van de onderwerpen die hierin centraal staat. In deze mededeling wordt onder meer benoemd dat in EU-verband gemeenschappelijke, gevalideerde, soort-specifieke en auditeerbare indicatoren voor het welzijn van aquacultuurdieren moeten worden vastgesteld. De Commissie heeft in dit verband bij de EFSA (European Food and Safety Authority) onderzoeksopdrachten uitgezet betreffende het welzijn van verschillende waterdieren, waaronder schaaldieren. Nederland steunt de inzet tot de uitbreiding van de bestaande EU-dierenwelzijnsregelgeving met soort-specifieke voorschriften. U bent hierover op 5 januari jl. geïnformeerd per Kamerbrief (Kamerstukken 21501-32 nr. 1366).

² Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, 30 juni 2022, «Advies risico's voor mens, dier en natuur in de visketen» (<https://www.nvwa.nl/documenten/dier/visserij/ika-vis/advies-risicos-voor-mens-dier-en-natuur-in-de-visketen/advies-risicos-voor-mens-dier-en-natuur-in-de-visketen>).

³ COM/2021/236.

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat het wegnippen of wegbranden van het oogsteeltje van de moedergarnaal moet worden gestopt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u ondernemen om dit te bewerkstelligen?

Antwoord 8

In Nederland worden geen oogsteeltjes van vrouwelijke garnalen afgeknipt. Ik zal daarom voor nu geen verdere stappen ondernemen. Wel blijf ik mij in Europa inzetten op meer kennis over het welzijn van schaaldieren.